

Numărul de jonglerie:

Arhitectul se formează pentru a jongla cu foarte multe mingi în aer

arh. Alexandru Găvozdea, președintele Ordinului Arhitecților din România

Alexandru Găvozdea, președintele ordinului Arhitecților din România

Dintre toate formațiile academice, arhitectul pare a fi cel care dezvoltă cel mai consistent, programatic și implicit capacitatea de a integra holistic viziuni diferite, așteptări divergente și de a oferi soluții optime.

Perspectiva aceasta ne este împărtășită din ce în ce mai des din exteriorul profesiei, din interiorul acesteia și chiar din timpul formării academice. Și ne place să o modelăm și să o îmbogățim, dar și să arătăm cât de importanți suntem pentru arhitectură și cât de importantă este arhitectura.

Și este importantă, relevantă și onorabilă atât timp cât servește societatea în integralitatea

ei. Pentru că această capacitate integrativă a arhitecților incumbă o responsabilitate profundă față de ceilalți. Arhitecții servesc membrilor societății, cu responsabilitate față de toți, nu în detrimentul altor membri.

Responsabilitatea socială - o necesitate

Fie că le este impus prin lege sau nu, marii dezvoltatori imobiliari care lucrează la nivel internațional, au înțeles că procesele participative în care implică și comunitățile din proximitate sunt un factor esențial pentru succesul unui proiect imobiliar: locuitori și vecini mulțumiți înseamnă un profit financiar superior și un mijloc ieftin de promovare a brandului. Contrarul poate fi mult mai costisitor pentru imaginea publică a afacerii pe termen lung.

Actorii urbani înțeleg astăzi că doar prin cooperarea tuturor celor afectați sau interesați se poate naște un proiect urban de succes pe termen lung, atât din punct de vedere economic, cât și social. Este o abordare pragmatică pentru asigurarea sustenabilității unei investiții și a durabilității mediului construit urban, scopuri împărtășite în egală măsură de autorități, profesioniști, dezvoltatori, ONG-uri și locuitori.

Pentru acest nivel de înțelegere / conștientizare este nevoie ca societatea să își educe membrii, să își antreneze specialiști și să creeze diverse mecanisme de asigurare a calității mediului construit.

Ordinul Arhitecților din România este o organizație profesională mandatată de societate să asigure membrilor acesteia un mediu construit de bună calitate. În acest scop, OAR nu doar gestionează dreptul de practică arhitecturală, ci și popularizează bune practici, dezvoltă și derulează parteneriate pentru promovarea valorii în arhitectură. Acestea se concretizează prin derularea de proiecte culturale, educaționale, conferințe, expoziții, literatură de specialitate, elaborate și implementate de echipe

inter și pluridisciplinare, finanțate din timbrul de arhitectură.

Timbrul arhitecturii: un instrument care leagă investițiile imobiliare de cultura urbană

Din punct de vedere legal, proiectul de arhitectură este considerat operă de creație cu drept de autor. Prin urmare a generat timbrul de arhitectură, asemenea literaturii, teatrului, cinematografului, muzicii, artelor plastice, folclorului sau divertismentului.

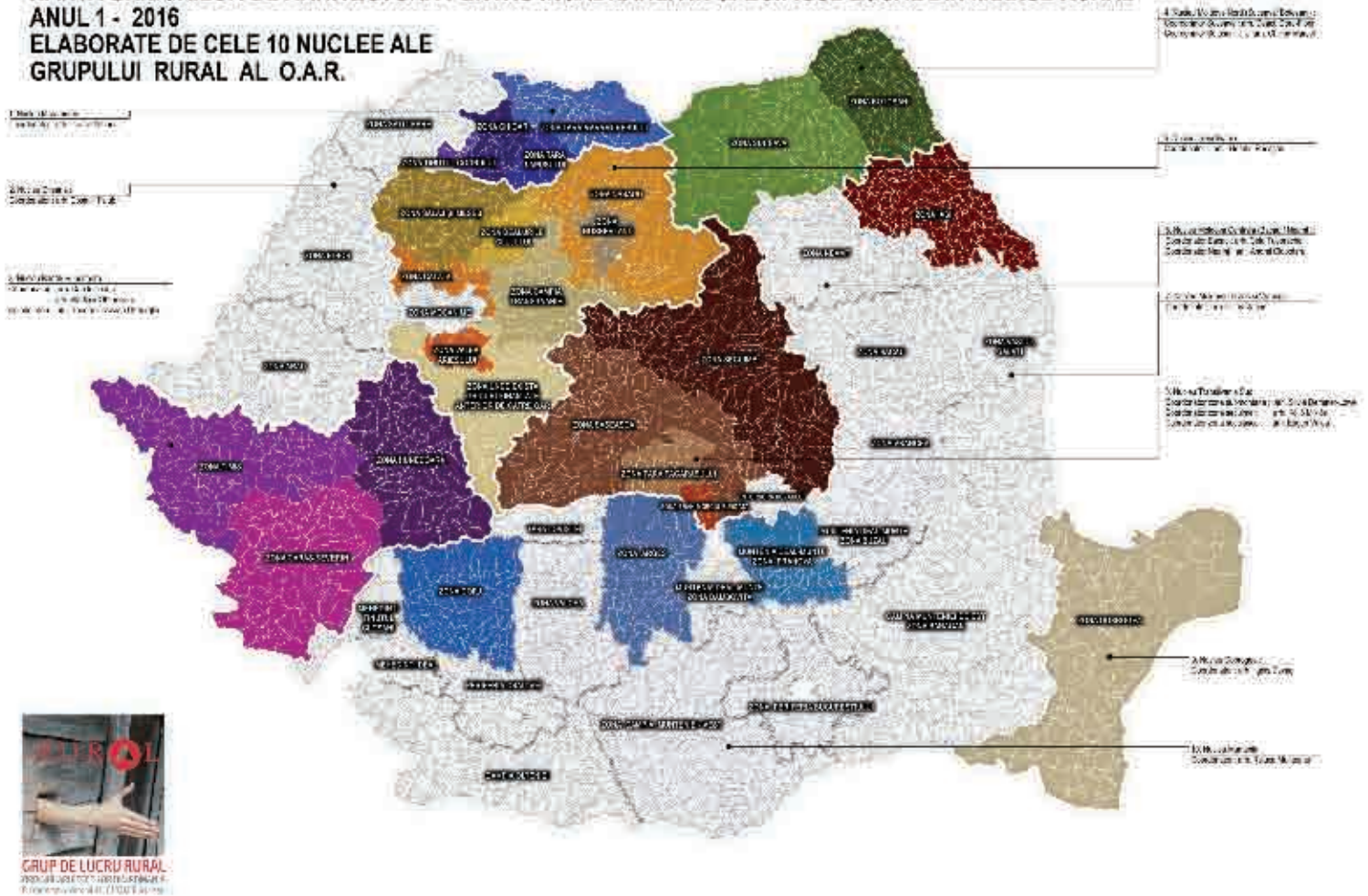
Timbrul arhitecturii se adaugă la valoarea investiției și se achită o dată cu taxa pentru autorizația de construire. Se percepe pentru toate investițiile efectuate pe baza proiectelor elaborate de arhitecți sau de conducători arhitecți în limitele competențelor pe care aceștia le au prin lege și pentru a căror realizare este necesară, potrivit legii, autorizația de construire. Prin gestiunea timbrului de arhitectură, OAR preia de la stat mandatul de a reîntoarce sumele de bani încasate ca taxă de timbru cultural sub formă de acțiuni culturale de înaltă responsabilitate socială: proiecte culturale și profesionale, educarea membrilor societății spre aprecierea calității locuirii și a actului arhitectural de care beneficiază.

Utilitatea lui este însă contestată periodic prin diferite inițiative legislative care pun eliminarea acestuia, în ideea că este încă o „taxă” care se impune locuitorilor. Ceea ce am încercat să demonstrăm, inclusiv prin campania „Susținem timbrul de arhitectură” și “Recall Timbrul de Arhitectură 2017” a fost să promovăm diversitatea și mai ales efectele benefice în societate ale proiectelor finanțate prin timbru.

Două proiecte în care arhitecții jonglează

Dacă facem suficient de mulți pași în spate ca să vedem imaginea în ansamblul ei, distilăm

HARTA GHIDURILOR DE ARHITECTURĂ PENTRU ÎNCADRAREA ÎN SPECIFICUL LOCAL DIN MEDIUL RURAL ANUL 1 - 2016 ELABORATE DE CELE 10 NUCLEE ALE GRUPULUI RURAL AL O.A.R.

dorința esențială a omului – a trăi fericit. Și dacă ne reapropiem de mediul său de viață, observăm responsabilitatea arhitectului de a echilibra între interesul public și cel privat. Din 2007, programul timbrului de arhitectură a încurajat arhitecții să iasă din birourile lor pentru a se implica proactiv în creșterea calității vieții, să formeze echipe interdisciplinare și multidisciplinare pentru a dezvolta proiecte culturale, educaționale, conferințe, expoziții, să creeze literatura de arhitectură prin cărți și reviste.

Unele dintre acestea au crescut în dimensiunea efectelor semnificativ și au fost declarate proiecte strategice prioritare ale Ordinului, dintre care amintim două:

De-a arhitectura în școli - o asociație a cărei misiune este educarea viitorilor cetățeni în domeniul mediului construit, pentru a crește gradul de înțelegere a arhitecturii și de implicare în comunitate. Asociația a generat mai multe programe și proiecte educaționale, dintre care cel mai important este De-a arhitectura în școli, prin care a creat cursuri opționale și ateliere

pe diferite tematici, adaptate mai multor categorii de vârstă, pe care învățătorii și profesorii le predau asistați de arhitecți voluntari. Aceste cursuri sunt acreditate de Ministerul Educației și suplinesc o serie de lacune ale sistemului de învățământ din România, solicitând abordări interdisciplinare (fizică, matematică, geografie, educație civică, economie etc.), învățare experiențială (aplicații practice) și deseori lucru în echipă. Programul s-a extins și în mediul rural. A devenit proiect strategic pentru OAR, primind finanțare din timbrul de arhitectură pentru acoperirea costului materialelor didactice. Cu ajutorul acestui program subvenționat prin timbrul arhitecturii, elevii beneficiază gratuit de aceste cursuri și ateliere.

Ghidurile de arhitectură pentru integrarea în specificul local din mediul rural

Mediul rural nu a dispus multă vreme de instrumentele necesare unei creșteri durabile, fiind îndelung neglijat de societatea actuală. Grupul Rural creat pe lângă OAR, format din arhitecți,

a coordonat realizarea unor ghiduri de bună practică pentru numeroase micro-regiuni rurale ale României. Ghidurile se găsesc pe pagina de publicații ale OAR și pot fi descărcate gratuit.

Nu impunând tarife se obține calitate, ci educând un public din ce în ce mai avizat.

Aceste abordări orientate spre educație și cultură depășesc uneori atribuțiile arhitecților, dar se înscriu în cadrul mai larg al responsabilității față de societate, o tendință mondială a arhitecților de a contribui la o lume mai bună sub forme multiple. Global, profesia de arhitect se regăsește tot mai des în proiecte interdisciplinare, aducând valoare tocmai prin prisma viziunii integrative pe care această profesie o presupune.

Prin timbrul de arhitectură, OAR încurajează această tendință mondială, sprijinind prin proiectele educaționale implicarea și contribuția arhitecților în formarea unei societăți mai bine informate. ■